

Magyarország a XVIII. századi Habsburg Birodalomban

Népesség:

- A XVIII. század elején a magyarok száma kb. 2.000.000-ra csökkent
- okai:
 - háborúk
 - járványok
 - éhínség
- Mélypont az 1711-es év volt
- Cél: az ország benépesítése
 - Fontos:
 - Habsburgoknak növekedjen az adófizetők száma
 - Magyar földesuraknak legyen ki megművelje a földjét

Benépesítés formái:

- Belső vándorlás
 - Szlovák, magyar jobbágyok
 - Felvidék, Alföld
- Bevándorlás:
 - Környező országok jobbágyai vándoroltak be a jobb megélhetés érdekében -> románok Erdélybe, szerbek Bácska felé
- Bécsi udvar szervezett betelepítési formái:
 - Katolikus németeket telepítenek be
 - Kiváltságokat kaptak: adómentesség, felmentés katonáskodás alól

Az ország benépesült, de a magyarság kisebbségbe került

Az ország soknemzetiségű, kevert nemzetiségű lett

Nemzetiségek:

- magyarok: kb 45%
 - Magyarország teljes területe
 - teljes társadalmat alkottak
 - minden társadalmi réteg megvolt (arisztokrácia, nemesség, polgárság, jobbágyság)
- horvátok: kb 9%
 - Horvátországban élnek
 - teljes társadalmat alkottak
 - perszonálunió Magyarországgal a XII. századtól
- szerbek: kb 6%
 - Bácska déli területei
 - csonka társadalom
 - nagy részük jobbágy
 - kevés egyházi vezető
- románok: kb 14%
 - Erdély, Temesköz területe
 - csonka társadalom
 - többség jobbágy
 - csekély számú vezető (katonák)
- szlovákok: kb 10%
- Felvidék területe

- csonka társadalom
 - többség jobbágy
- ruszinok: kb 3%
 - Kárpátalja
 - csonka társadalom
 - többség jobbágy
- németek: kb _%
 - az ország minden területén (Baranya megye)
 - csonka társadalom
 - sváb parasztok
 - szászok
 - városlakó polgárság

Mária Terézia:

- 1740-1780-ig uralkodott, a Pragmatica Sanctio értelmében került hatalomra
- Háborúi:
 - 1740-1748- osztrák örökösödési háború
 - Szembekerült a franciákkal és a poroszokkal
 - A magyaroktól kért segítséget akik „életüket és vérüket” ajánlották, azaz megszavazták a katonákat és az ellátásukhoz szükséges pénzt -> Sziléziát elvesztette
 - 7 éves háború:
 - 1756-1763: Szilézia visszaszerzéséért folyt
 - Szilézia a poroszoké maradt
- Gazdaságpolitika:
 - Merkantilizmus
 - Rendeletei:
 - 1754- kettős vámrendelet:
 - Egyik határ Magyarország körül, másik a birodalom körül húzódott
 - célja: magyar mezőgazdasági cikkek birodalomban tartása és hogy ne legyen versenytársa a cseh-osztrák versenyiparnak-> torz fejlődést eredményezett
 - 1767-úrbéri rendelet
 - Előzménye:
 - Dunántúli jobbágymozgalom
 - Jobbágyok terhei:
 - Egyháznak:tized
 - Államnak:háziadó,hadiadó,Forspont,porció,katonáskodás
 - Földesúrnak a kilenced, robot, pénz, ajándék
 - Megtartotta z állami és egyházi rendeket, földesúri terheket egyesítette
 - 1 forint pénzadó, maradt a kilenced, a robot, 1 nap iga vagy 2 nap kézi
 - 1777-Ratio Educationis
 - 6-12 éves kor között kötelezővé tette az oktatást
 - Kevés volt a tanító és a német nyelv ellenállást váltott ki

II. József:

- 1780-1790
- Felvilágosult abszolutizmus:
 - XVIII. századi Kelet-Európára jellemző
 - Az uralkodók a feudális rendszert felvilágosult reformokkal próbálták átalakítani úgy hogy megakadályozzák a polgári forradalmat

- Főbb reformok:
 - jobbágyterhek csökkentése,
 - ipar, kereskedelem, oktatás fejlesztése
 - Az egyház állami vezetés alá rendelése
- Kalapos királynak nevezték, mert nem koronáztatta meg magát, a koronát a bécsi kincstárba tette
- Célja: Egységállam megteremtése volt
- A birodalmat rendeleti úton próbálta modernizálni
- Kb. 6000 rendeletet adott ki
- Több ezer rendeletet adott ki:
 - 1781: Türelmi rendelet
 - Szabadabb vallásgyakorlatot biztosított az evangélikusoknak, kálvinistáknak és a görög keletieknek és engedélyezte nekik a hivatalviselést is
 - Rendelet ellen a pápa tiltakozott -> fordított kanosszajárás, de II. József nem változtatta meg az intézkedéseit
 - 1785: Jobbágyrendelet
 - Közvetlen eredmény az erdélyi parasztfelkelés
 - Megtiltotta a jobbágynév használatát, biztosította a szabad költözést, tanulást, házasságkötést, javakkal való rendezkedést
 - Célja: Támogatóbázis növelése
 - Nyelvrendelet:
 - A latin helyett a német nyelvet tette kötelezővé, de 3 év türelmi időt adott a hivataloknak
 - Magyarországon ellenállást váltott ki
 - Ausztriában a nyelv fejlődését eredményezte
 - Lelkész rendelet
 - Növelte a lelkészlet számát, de a szerzetesrendek egy részét feloszlatta
 - Pápa nemtetszését fejezte ki, ellátogatott II. Józsefhez -> fordított kanosszajárás, de a császár nem változtatta meg intézkedéseit
- II. József támogatói:
 - Értelmiségiek
 - felvilágosodás hívei
 } Jozefinisták
- Átalakította a közigazgatást
- Új törvénykönyvet vezetett be
- Népeség összeírást rendelt el
- Bukásának okai:
 - Szűk támogatóréteg
 - Külpolitikai kudarcok (sikertelen háború a törökök ellen)(Német-Alföldi felkelés)
 - Halálos ágyán 3 kivétellel valamennyi rendeletét visszavonta(Nevezetes tollvonás)
 - türelmi rendelet
 - jobbágyrendelet
 - lelkészrendelet